

ANUL XX

Numărul 73, octombrie 2015

<http://www.cardioportal.ro>

InfoCard

Publicație a Societății Române de Cardiologie
prima apariție în decembrie 1994

CUPRINS

**ACTIVITATEA GRUPURILOR DE LUCRU ALE SRC LA CONGRESUL
NAȚIONAL DE CARDIOLOGIE 2015**

ZIUA MONDIALĂ A INIMII 2015

CURSURI SRC

Redactor Șef
Prof. Dr. Carmen Ginghină

Secretar
Dr. Mihaela Rugină

Fondator
Prof. Dr. Eduard Apetrei

Redactor
Dr. Cosmin Călin

ISSN 2393 - 1051

CUVÂNTUL PREȘEDINTELUI

**Pentru victimele tragediei
din 30 octombrie 2015**

GRUPUL DE LUCRU DE ARITMII

Participarea Grupului de Lucru de Aritmii, Electrofiziologie și Dispozitive Implantabile la al 54-lea Congres Național de Cardiologie din 17-19 Septembrie 2015 s-a concretizat în 7 sesiuni de noutăți în domeniu, dar și de prezentări de caz, ce au stârnit mult interes în rândul participanților.

Lucrările congresului s-au deschis cu un curs de electrocardiografie pentru asistentele medicale, director de curs Prof. Dr. Dan Dobreanu și Dr. Tatu-Chițoiu, în care au fost prezentate noțiuni elementare de electrofiziologie (Prof. Dr. Dan Dobreanu), aspecte ale electrocardiogramei normale (Dr. Gabriel Tatu-Chițoiu), electrocardiograma în tulburări de ritm supraventriculare (Prof. Dr. Dan Ionescu) și ventriculare maligne (Dr. Radu Vătășescu), în blocurile atrioventriculare și intraventriculare (Dr. Alexandru Deutsch) precum și în sindroame coronariene acute (Dr. Antoniu Petriș). Cursul este o reeditare a inițiativei de la Conferința Grupurilor de Lucru din acest an, ce vine să susțină formarea personalului din Unitățile Coronariene (USTACC).

Joi dimineața s-a desfășurat sesiunea „Cazuri clinice de coșmar în electrofiziologie”, în care experți în domeniu, Prof. Dr. Dan Dobreanu și Dr. Sorin Micu au comentat pe marginea indicațiilor tehnicilor invazive de soluționare a cazurilor cu aritmii complexe ventriculare -

furtună electrică la pacientul cu tahicardie ventriculară monomorfă repetitivă postinfarct miocardic (Dr. Gabriel Cișmaru), din sindroamele de preexcitație cu căi accesorii multiple (Dr. Gabriel Ivănică), soluții de implantare a sondei ventriculare stângi în terapia de resincronizare cardiacă (Dr. Istvan Neuhoff), precum și rolul medicației antiaritmice în tratamentul aritmiilor ventriculare (Dr. Lucian Mureșan). Judecând după afluența participanților, ca și după numărul întrebărilor din sală, apreciem această sesiune ca având bun impact practic în rândul participanților.

Tot joi s-a desfășurat o primă sesiune de Comunicări Orale, ce a fost deschisă de prezentarea “Turbulența ritmului cardiac ca mijloc de stratificare a riscului de aritmii ventriculare” - Dr. Adrian Buzea. Ulterior exponenții au prezentat: sindromul de PR scurt ce poate masca un sindrom de preexcitație ventriculară cu risc vital (Dr. Ștefan Bogdan), ablații dificile la copii (Dr. G. Ivănică), tipuri de răspuns la testul Tilt în evaluarea sincopiei (Dr. A. Ivănescu). Tulburările de ritm cardiac la pacienți cu boli hepatice precum și efectul tratamentului cu betablocant și sartan intervalului QT la acești pacienți au fost prezentate de Dr. M. Bezna, respectiv Dr. E. Teaciu). Sesiunea a fost încheiată de prezentarea Dr. Gabi Cișmaru, care a prezentat parametrii de predicție a

succesului ablației a tahicardiei prin reintrare atrioventriculară joncțională.

Pentru prima dată la Congresul Național de Cardiologie a fost prezentă Societatea de Genetică Medicală în cadrul Sesiunilor "Basic Science" (Prof. Dr. L. Bohîltea, alături de Prof. Dr. Eduard Apetrei). Dr. Mihaela Grecu, a prezentat particularități ale aritmiilor în cele mai frecvente boli cardiace cu determinism genetic.

O a doua sesiune de comunicări orale a inclus un număr de 6 lucrări, fiind prezidată de Prof. Dr. Sorin Pescaru și Conf. Dr. Călin Siliște. Discuții aprinse a declanșat lucrarea coordonată de domnul Dr. Radu Vătășescu care a avut ca temă tahicardiomiopia prezentă la pacienții cu fibrilație atrială, aspect ignorat uneori în practica medicală. Un alt studiu prezentat a atras atenția asupra unei posibile asocieri între fibrilația atrială și boala de reflux gastroesofagian prin localizarea apropiată și implicit inervația similară a atriului stâng și a esofagului (Dr. Mariana Floria). Un număr de 3 lucrări din cadrul sesiunii au fost pe tema terapiei de resincronizare cardiacă din perspectiva monitorizării rezultatelor prin indicele Granov-Goor (Dr. Ștefan Bogdan), selecția pacienților prin ecocardiografie tridimensională (Dr. S. Mihăilă) sau utilizarea sondelor VDD (Dr. R. Șoșdean). Memoria cardiacă post-cardiostimulare pare că se asociază cu întârzierea omogenă în activarea mecanică a ventriculului stâng, conform prezentării d-nei Dr. M. Suran.

Vineri dimineața a avut loc sesiunea de "Noutăți în tratamentul aritmiilor" cu participarea unor renumiți electrofiziologi din străinătate. În deschidere, am remarcat prezentarea d-nei Prof. Dr. Alina Scridon care a adus ultimele noutăți în tratamentul farmacologic al aritmiilor. Informații de ultimă oră în tratamentul fibrilației atriale au fost prezentate de Conf. Dr. Călin Siliște care a subliniat

progresele tehnice, ale ultimilor ani, în tratamentul ablativ. Tratamentul tahicardiilor ventriculare a fost susținut de Dr. L. Geller (Ungaria), care a prezentat și aspecte din Ghidul de Aritmii Ventriculare recent publicat la Congresul Societății Europene de Cardiologie. Dr. Radu Ciudin a trecut în revistă o istorie a dispozitivelor implantabile începând cu primele aparate până la dispozitivele miniaturizate, actuale, fără sonde. Sesiunea a fost încheiată de către Prof. Dr. M. Glikson (Israel), care a propus discuției soluții moderne și ingenioase în cazuri dificile tehnic în terapia de resincronizare.

Sesiunea de vineri de "Prevenția morții subite" a inclus un număr de 5 lucrări, în care s-au trecut în revistă modalități de evaluare a riscului de moarte subite (Dr. Horia Roșianu) precum și poziționarea defibrilatorului implantabil (Dr. Sorin Micu) și a terapiei ablativă (Dr. Radu Vătășescu) în prevenția morții subite. Electrocardiogramele "mortale" din colecția Prof. Dr. G. A. Dan au făcut deliciul publicului.

"Cum pregătim pacientul înaintea procedurii invazive" a fost o sesiune cu deosebit impact. Fiecare membru al Grupului de Lucru de Aritmii care se dedică terapiei intervenționale a adus noutăți din sfera de interes: Dr. Cristian Stătescu - Evaluarea și urmărirea pacientului cardiostimulat, Dr. Dragoș Cozma - Indicații și aprecierea eficienței terapiei de resincronizare cardiacă, Dr. Alexandru Deutsch - Evaluarea pacientului cu aritmii supraventriculare și încheind cu Evaluarea pacientului cu aritmii ventriculare - Dr. Mihaela Grecu.

Activitatea Grupului de Lucru Aritmii s-a încheiat cu sesiunea organizatorică în care președintele grupului Dr. Alexandru Deutsch a prezentat realizările membrilor de grup, obiective și perspective. Au fost nominalizați câștigătorii de anulul acesta a burselor EHRA Proctor (Dr.

Ștefan Bogdan), precum și cei care au depășit cu succes examenul de competență EHRA EP (Dr. Radu Moisei, Dr. Gabi Cișmaru) și EHRA Pace&Def (Dr. Radu Moisei, Dr. Emilia Goanță). Secretarul grupului, dr. Mihaela Grecu a prezentat oportunități de formare pentru colegii care doresc să se inițieze sau să-și desăvârșească cariera în electrofiziologie. Ulterior s-au prezentat cazuri clinice de aritmii complexe comentate de Dr. Mihaela Grecu și Dr. Radu Vătășescu. Primul caz a fost al unui pacient cu fibrilație atrială, cea mai frecventă aritmie în populație, prezentat de Dr. Radu Moisei. Dr. Mariana Floria a comentat importanța corecției factorilor de risc (obezitatea, hipertensiunea arterială, sindromul de apnee de somn), utilizarea medicamentelor din categoria „up-stream therapy” în îmbunătățirea rezultatelor pe termen lung postablație. Dr. Radu Vătășescu a discutat răspunsuri posibile la întrebările privind necesitatea unei a doua intervenții ablativă sau continuarea medicației antiaritmice în cazul recurenței fibrilației atriale postablație.

Cazuri de tahicardii ventriculare pe cord normal sau afectat structural (noncompactare ventriculară) au fost prezentat de Dr. Corneliu Iorgulescu. Opinia clinicianului a fost exprimată de Dr. Alexandru Deutsch care a subliniat rolul clinicianului în evidențierea substratului aritmic prin mijloace noninvazive. A urmat apoi opinia intervenționistului, prezentată de domnul Dr. Sorin Pescariu care a accentuat importanța realizării RMN cardiac înaintea implantului de defibrilator.

Sperăm că sesiunile propuse de Grupul de Lucru de Aritmii, Electrofiziologie și Dispozitive Implantabile au fost apreciate ca inspirate, că împărtășind din experiența fiecăruia am avut cu toții de învățat. Așteptăm cu nerăbdare să ne revedem în 20 noiembrie, la Craiova, la o nouă ediție a cursului ARCA. Mult succes!

Dr. Mihaela Grecu

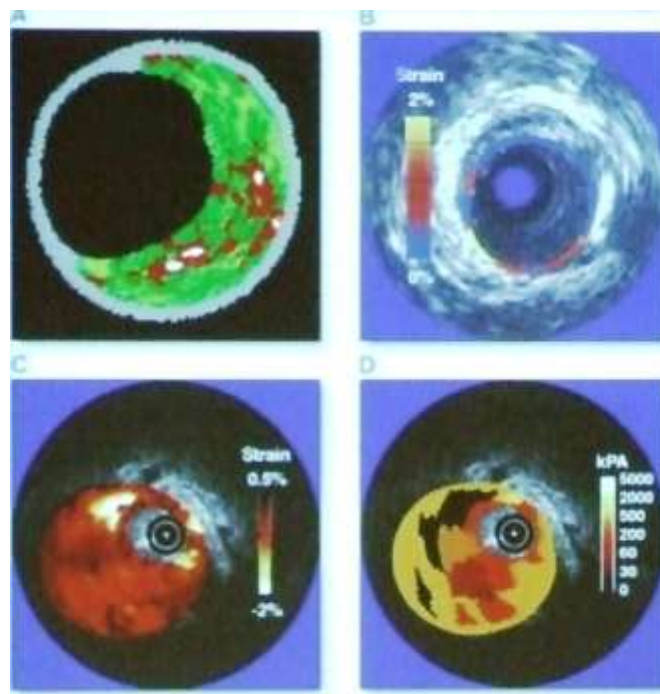
GRUPUL DE LUCRU DE ATEROSCLEROZĂ ȘI ATEROTROMBOZĂ

În același decor feeric situat pe valea Prahovei, la Sinaia, s-a desfășurat și anul acesta Congresul Național de Cardiologie (câteva zile mai devreme comparativ cu anii anteriori și cu câteva grade în plus în termometre, atât la propriu cât și la figurat). În acest an, grupul nostru de lucru a avut o activitate mai bogată și datorită faptului că în primăvară nu a avut decât o intervenție la Grupurile de Lucru organizatorice desfășurate la Sibiu. De data aceasta am avut ocazia să prezentăm preocupările noastre și rezultatele în ceea ce privește ateroscleroza subclinică, modificările subclinice de organ țintă, ateroscleroza, arterioscleroza, placa de aterom vulnerabilă și histologia acesteia.

Miercuri 16 septembrie, în sala Magnum, Hotel Internațional grupul nostru de lucru împreună cu Clubul Tinerilor Cardiologi a organizat cursul Școala Hiperlipidemie (directori curs: D. Gaiță, D. Vinereanu). În prima parte a cursului "Hipercolesterolemia – abordare interdisciplinară" (moderatori: F. Mitu, M. Popescu) a fost abordată hipercolesterolemia între consens și controverse (N. Hâncu), hiperlipidemia familială (G. Doroș) și rezistența și intoleranța la statine (M. Vintilă). Partea a doua a cursului (moderatori: D. Vinereanu, R. Timar, D. Gaiță, D. Lighezan) a fost dedicată prezentărilor de caz (L. Trașcă, C. Pleșoianu, A. Dumitrescu, A. Maier).

Joi 17 septembrie, în Sala de Teatru Casino, grupul nostru de lucru a abordat un subiect ce a suscitat interesul cardiologilor: "Ateroscleroza – maladie controlabilă?" Moderatori/ D. Lighezan, F. Mitu. S-a discutat dacă "Este dislipidemia diabetică diferită?" (B. Mihai, Iași), apoi a urmat conferința omagială „C.C. Iliescu”, "Statinele între ținte LDL și doze" (M. Vintilă,

București); "Efectele secundare ale tratamentului dislipidemic între mit și realitate" (D. Lighezan, Timișoara). Discuțiile au fost interesante. Din grupul nostru de lucru, dr M. Iurciuc a întrebat dacă se poate vorbi despre responderi și nonresponderi la statine, dacă există studii despre vârsta vasculară la pacienții tratați cu statine. Răspunsurile au fost prompte și la obiect: nonresponderii la statine sunt în proporție foarte mică, studiile fiind genetice este greu de stabilit nonresponderi. Apoi a urmat conferința omagială „D. Danielopolu”: "Poate regresa ateroscleroza?" (E. Apetrei, București) în cadrul căreia se abordează subiectul despre creșterea și descreșterea plăcii de aterom, precum și despre vârsta vasculară.

În aceeași zi, într-o sală plină de participanți, sala Baccara, s-a discutat despre microcirculația în placa de aterom și despre sindromul de apnee nocturnă la pacienții hipertensivi – D. Lighezan - moderator: D. Bartoș, G.A. Dan.

În Sala de Teatru Casino a avut loc o sesiune adresată Cardiologiei sportive – Electrocardiograma la sportivi - "Cum interpretăm?", unde Dr. Magda Mitu a prezentat particularități ECG legate de această categorie de subiecți.

În ziua următoare, în sala Magnum a hotelului Internațional, în colaborare cu Grupul de Lucru de Prevenție și Recuperare, moderator: F. Mitu, D. Zdrenghia, s-a abordat subiectul "Recuperarea Cardiovasculară în diverse țări europene"- F. Mitu.

În aceeași zi, într-o sesiune comună a Societății Române de Cardiologie cu Societatea Română de Gerontologie Moderator: I. Alexa, F. Mitu, s-a prezentat "Recuperarea vârstnicului coronarian – de la optimism la realitate"- F. Mitu.

În data de 19 septembrie, în splendida Sala Grigorescu, a avut loc ședința Grupului de Lucru de Ateroscleroză și Aterotromboză, moderator: F. Mitu, M. Iurciuc. În cadrul acesteia s-au prezentat preocupările grupului de lucru în domeniul aterosclerozei subclinice de la subiectul tânăr (Dr. Corina Dima Cozma) până la adultul asimptomatic (dr. O. Mitu).

Conferințele au început prin prezentarea domnului dr. M. Iurciuc – Timișoara – care a evidențiat importanța

clinică a determinării rigidității arterelor mari (între îmbătrânirea arterială „fiziologică” și „patologică”). A urmat doamna Prof. dr. Anca Cimpean, de la catedra de histologie din Timișoara, care a prezentat aspectele de histologie virtuală și de vase de neoformație din placa de aterom.

Sesiunea s-a încheiat cu raportul activității grupului de lucru, prezentat de secretarul grupului de lucru, dr. M. Iurciuc, urmat de dezbateri. La finele sesiunii au fost enunțate propuneri de activități de viitor (ex: stabilirea unor scoruri pentru determinarea aterosclerozei subclinice) precum și preocuparea grupului pentru înscrierea de noi membri.

În aceeași zi, la hotel Internațional în Sala Forum, în colaborare cu Grupul de Lucru de Prevenție, doamna dr. Iulia Kulcsar a prezentat riscul global, dr. M. Iurciuc a vorbit despre funcția arterială și utilitatea determinării

acesteia în practica clinică curentă, iar Prof. D. Gaiță a prezentat importanța hipercolesterolemiei familiale. Aceste prezentări s-au desfășurat avându-l ca moderator pe Prof. M.I. Popescu și E. Shlyakhto, președintele Societății Ruse de Cardiologie.

Posterele afisate în holul hotelului International au suscitât interesul participanților. Doresc să subliniez posterul grupului nostru de lucru, care a fost vizionat de un număr considerabil de participanți, fiind apreciat în mod deosebit.

La sesiunea comună Româno – Italiană, Prof. dr. A. Frigiola, Italia a prezentat tratamentul chirurgical al

anomaliilor coronariene, subiect ce a suscitât interesul unor colaboratori ai grupului nostru de lucru.

Dintre numeroasele lucrări prezentate de către membrii grupului nostru de lucru menționăm:

- Testarea cardiopulmonară de efort în evaluarea pacienților înainte de inițierea unui program de reabilitare cardiovasculară - M. Roca, O. Mitu, F. Mitu, Iași
- Relația dintre sindromul metabolic și nivelul acidului uric: diferențe în funcție de sex și vârstă - M. Rada, D.E. Velimirovici, D. Berceanu Văduva și colaboratorii - Timișoara
- Small LDL-colesterol: moleculă fidelă în monitorizarea pacienților cu sindrom cardiometabolic - D.C. Dimitriu, O. Mitu, F. Mitu și colaboratorii - Iași
- Evaluarea factorilor de risc tromboembolic la pacienții cu fibrilație atrială non-valvulară - D.E. Velimirovici, M. Rada, R. Pleavă, și colaboratorii - Timișoara
- Terapia de resincronizare – indicații și aprecierea eficienței terapiei - D. Cozma, Timișoara
- Relația dintre parametrii lipidici, markerii inflamatori și ateroscleroza subclinică la pacienții cu sindrom metabolic - D.C. Dimitriu, O. Mitu, F. Mitu, și colaboratorii - Iași
- Causă rară de accident ischemic - R. Ianula, S. Gheghici, A.M. Vintilă, și colaboratorii - București

Prof. Dr. Florin Mitu
Dr. Mircea Iurciuc

GRUPUL DE LUCRU DE CARDIOLOGIE DE URGENȚĂ

În ediția din acest an a Congresului Național de Cardiologie, Grupul de Lucru de cardiologie de Urgență a avut o prezență festivă prilejuită de aniversarea a 20 ani de la înființare. Acest lucru a fost marcat de realizarea unei broșuri aniversare în care a fost prezentat istoricul Grupului de Lucru, componența structurilor de conducere pe parcursul acestei perioade, realizările și obiectivele pentru următorii ani.

Ca de obicei, Grupul de Lucru de Cardiologie de Urgență a avut o contribuție importantă la realizarea programului științific, organizând 4 sesiuni de conferințe, o lansare de carte și având un număr important de membri desemnați să modereze sesiuni științifice.

Joi 17 septembrie de la ora 12, s-a desfășurat în sala Ferdinand a Casinoului din Sinaia o sesiune de conferințe dedicată biomarkerilor cardiaci. Sesiunea a suscitat un interes deosebit, sala fiind neîncăpătoare pentru cei care au dorit să asiste. D-na **Conf. dr. Diana Țiț** a prezentat “Rolul biomarkerilor în sindroamele coronariene acute”, în special prin prisma importanței determinărilor biomarkerilor pentru confirmarea și/sau infirmarea precoce a diagnosticului de sindrom coronarian acut. Rămânând în domeniul patologiei acute, d-na dr. **Ana Maria Vintilă** a prezentat rolul biomarkerilor în insuficiența cardiacă acută. Resuscitarea cardiopulmonară este o temă foarte actuală, iar despre lumea ascunsă a biomarkerilor post-resuscitare a vorbit foarte frumos și complet d-nul **Conf. dr. Antoniu Petriș**. Bineînțeles că nu putea lipsi subiectul tromboembolismului pulmonar,

rolul biomarkerilor în diagnosticul și prognosticul acestei patologii fiind academic sintetizat de către d-nul **Prof. dr. Laurențiu Șorodoc**.

Sesiunea organizatorică a Grupului de Lucru de Cardiologie de Urgență a adunat de asemenea un număr record de participanți. Ne-am bucurat să îi avem alături pe colegii cardiologi membri și ne-membri ai Grupului de lucru pentru a împărtăși împreună cu ei atât

realizările noastre cât și proiectele viitoare.

Desigur că prezența numeroasă s-a datorat evenimentului editorial prilejuit de lansarea volumului “**Tromboembolismul pulmonar - o abordare contemporană**”. Volumul a fost realizat sub egida Grupului de Lucru de Cardiologie de Urgență avându-l ca Editor șef pe d-nul **Conf. dr. Antoniu Petriș**. Această carte nu și-a propus să fie o re-editare a ghidurilor Societății Europene de Cardiologie, ci să detalieze și să extindă problematica diagnosticului și terapiei acestei boli,

prin prisma medicilor practicieni (toți colegii care au participat la scrierea acestui volum au o vastă experiență practică și au participat activ la crearea registrului român RO-TEP). Volumul beneficiază de asemenea de contribuția unei personalități marcante cu o implicare științifică uriașă în domeniu tromboembolismului pulmonar, în persoana **Profesorului Stavros Konstantinidis**. Domnia sa este autorul unui capitol dedicat promisiunilor și limitelor actualelor ghiduri referitoare la tromboembolismul pulmonar.

Ultima zi de congres, sâmbătă 19 septembrie, a fost o zi cu program înărcat pentru grupul nostru de lucru. Ziua a debutat cu **Sesiunea comună a Societății Române**

de Cardiologie și a Societății de Medicină de Urgență și Catastrofă. Sesiunea a fost dedicată unui subiect actual – resuscitarea cardio-pulmonară. Invitatul special a fost **d-na Profesor Diana Cimpoeșu**, secretar general al Societății de Medicină de Urgență și Catastrofă, vicepreședintele Consiliului Național de Resuscitare și membru în board-ul European al Consiliului European de Resuscitare.

Importanța constituirii registrelor de resuscitare și prezentarea datelor din registrele existente a fost prezentată în debutul sesiunii de către **d-na Conf. dr.**

Diana Țiț. D-na **Prof. dr. Diana Cimpoeșu** a prezentat apoi rolul hipotermiei în resuscitarea cardiopulmonară și poziționarea acestei tehnici în ghidurile europene de resuscitare. Dispozitivele utilizate în timpul resuscitării cardio-pulmonare au fost prezentate de d-na **Conf. Luciana Rotaru**, iar despre rolul PTCA post resuscitare și exemple din experiența proprie a conferențiat d-nul dr. **Valentin Chioncel**.

Fără îndoială că cea mai interesantă sesiune organizată de Grupul de Lucru de Cardiologie de Urgență a constituit-o sesiunea de **Noutăți în tromboembolismul pulmonar**, desfășurată în cadrul sesiunilor dedicate întâlnirilor cu experții și care a beneficiat de prezența unui invitat de marcă în persoana **Profesorului Stavros Konstantinidis**.

Sesiunea a fost deschisă de d-na **Prof.dr. Rodica Avram** care a sintetizat interrelațiile clinic-paraclinice și evolutive în tromboembolismul venos. Opțiunile terapeutice legate de tratamentul trombotic au fost prezentate de d-nul **Conf. dr. Antoniu Petriș**, iar problematica externării precoce a pacientului cu tromboembolism pulmonar a fost detaliată de d-nul **dr. Alexandru Nechita**.

Domnul **Profesor Konstantinidis** s-a referit la problematica abordării Ghidului european de

tromboembolism pulmonar după comunicarea rezultatelor studiului PEITHO.

Am încheiat astfel ce-a de-a 54-a ediție a Congresului Național de Cardiologie cu satisfacția realizării unor sesiuni științifice interesante și cu bucuria de a avea lângă noi un număr mare de colegi pe care îi așteptăm în continuare să ni se alăture atât la sesiunile științifice pe care le vom organiza în viitor cât și să se implice activ în proiectele de viitor.

Conf. Dr. Diana Țiț

GRUPUL DE LUCRU DE HIPERTENSIUNE ARTERIALĂ

Ajuns la a 54-a ediție, Congresul Național de Cardiologie, s-a desfășurat și în acest an în orașul Sinaia, o locație devenită deja tradiție pentru acest eveniment. Acest congres este cea mai importantă manifestare științifică a cardiologilor români motiv pentru care a devenit un reper în prezentarea noutăților științifice în domeniu.

Hipertensiunea arterială (HTA) a ocupat un loc important în programul științific al congresului, fiind subiectul mai multor sesiuni în care s-au discutat ultimele ghiduri de diagnostic și tratament, date din cele mai recente trialuri clinice, precum și probleme practice legate de managementul pacientului hipertensiv.

Sesiunea organizatorică a Grupului de Lucru HTA (GL-HTA) a cuprins raportul de activitate pe anul 2014-2015 prezentat de Prof. Dr. Daniela Bartoș, președinte al GL-HTA, în care au fost amintite manifestările științifice, programele educaționale, colaborarea cu societățile și asociațiile naționale conexe, dar și cu Societatea Europeană de HTA în care GL-HTA a fost implicat. De menționat în cadrul programelor educaționale, organizarea cursurilor de practică medicală *“Hipertensiunea arterială – de la teorie la practică, de la ghiduri la pacienți”* pe care GL-HTA le-a organizat în mai multe orașe din țară dintre care amintim doar Caransebeș și Piatra Neamț. Tot în cadrul acestei sesiuni, Dr. Elisabeta Bădilă și Dr. Emma Weiss au prezentat date din cele mai recente trialurile clinice din domeniul HTA, aducând în discuție atât metodele intervenționale precum denervarea renală și fistula arterio-venoasă iliacă cât și studii despre molecule “veterane” în tratamentul HTA dar privite dintr-o perspectivă nouă. De asemenea Prof. Dr. Dan Dominic Ionescu și Prof. Dr. Elvira Craiu au abordat o temă

interesantă *“Între ce fac medicamentele și ce facem noi”* discutând despre edeme și blocantele de calciu dihidropiridinice, respectiv despre atitudinea practică în interacțiunile medicamentoase în tratamentul pacientului hipertensiv.

O altă sesiune extrem de interesantă a fost *“Întâlnire cu experții – Când hipertensiunea s-a complicat”* moderată de către Prof. Dr. Daniela Bartoș și Prof. Dr. Gh. Andrei Dan. Astfel au fost aduse în prim plan teme care au suscitat multiple întrebări din partea publicului - HTA și fibrilația atrială, sindromul de apnee în somn sau infarctul miocardic acut, prezentate de către Dr. Anca Dan, Prof. Dr. Daniel Lighezan și Prof. Dr. Maria Dorobanțu, în timp ce Prof. Dr. Minerva Muraru a vorbit despre modificările de la nivelul microcirculației în HTA.

În a doua zi a congresului s-a desfășurat sesiunea *“Cum evaluăm? Cum tratăm? – Continuum în hipertensiunea arterială”* moderată de Prof. Dr. Daniela Bartoș și Prof. Dr. Cătălina Arsenescu Georgescu. Prima prezentare i-a aparținut dnei. Prof. Daniela Bartoș care a vorbit despre regulile și metodele de măsurare ale

tensiunii arteriale (TA) – manuală, monitorizarea automată a TA pe 24 de ore și automăsurarea TA la domiciliu, de altfel o temă extrem de utilă pentru practicieni. Prof. Dr. Cătălina Arsenescu Georgescu a prezentat date din ultimele ghiduri despre HTA, iar Dr. Ștefania Magda a adus în discuție un subiect extrem de actual și anume HTA la tineri versus vârstnici, punând accentul pe diferențele fiziopatologice dintre aceste două categorii care dictează practic și atitudinea terapeutică diferită. Sesiunea a fost încheiată de către Dr. Elisabeta Bădilă care a prezentat cele mai noi molecule, unele aflate încă în faza de studiu, dar care promit să aducă un viitor beneficiu în managementul pacientului hipertensiv.

Două sesiuni care s-au bucurat de un real succes, dat fiind publicul numeros prezent în sală, au fost sesiunile comune ale Societății Române de Cardiologie (SRC) și Alianța Română de Combateră a Hipertensiunii Arteriale. În cadrul primei sesiuni *“Hipertensiunea la răscruce de drumuri”* s-a discutat despre HTA în situații speciale, respectiv la pacientul oncologic (Dr. Ruxandra Jurcuț) și reumatologic (Conf. Dr. Denisa Predețeanu), perioperator (Dr. Viviana Aursulesei), dar și la gravidă (Dr. Elisabeta Bădilă), situații extrem de întâlnite în practica medicală și care necesită o abordare diagnostică și terapeutică adaptată fiecărui caz în parte. În a doua sesiune *“Hypertension Team în tratamentul HTA”* s-a adus în discuție HTA din punct de vedere al intervenționistului (Dr. C. Udroi), endocrinologului (Dr. Trifănescu), diabetologului (Prof. Dr. Maria Moța) și nefrologului (Prof. Dr. Eugen Moța).

Cunoscând deschiderea colegilor pentru sesiunile de cazuri clinice, GL-HTA a organizat și sesiunea deja tradițională *“Pacientul meu hipertensiv – ce ați face dumneavoastră?”*. Cazurile clinice au fost prezentate de

Dr. Ana Maria Vintilă, Dr. Carmen Gherghinescu, Dr. Ana Maria Daraban și Dr. Carmen Pleșoianu și comentate de experți: Prof. Dr. Carmen Ginghină, Prof. Dr. Minerva Muraru, Prof. Dr. Mircea Ioachim Popescu și Prof. Dr. Tiberiu Nanea.

O sesiune extrem de utilă a fost cea intitulată *“Computere în cardiologie, E-learning în cardiologie”* în cadrul căreia Dr. Emma Weiss a prezentat platforma web și aplicația pentru smartphone de autodiagnostic la domiciliu a HTA (vezi www.tensiuneamea.ro), proiect coordonat de Președintele SRC - Dr. Gabriel Tatu-Chițoiu. Acest proiect este orientat către populația aparent sănătoasă și dorește popularizarea și prevenția HTA în rândul adolescenților și adulților tineri prin educarea în ceea ce privește auto-măsurarea TA și controlul valorilor tensionale prin modificarea stilului de viață.

Subiecte de larg interes și de actualitate din domeniul HTA au fost abordate și în alte sesiuni, simpozioane, comunicări orale sau postere, unele dintre acestea fiind publicate și în volumul de rezumate al congresului.

În concluzie, GL-HTA a fost prezent în toate zilele de desfășurare ale congresului cu sesiuni de înaltă calitate științifică, publicul a fost extrem de numeros și a participat activ la dezbateri, ceea ce confirmă încă o dată poziția HTA în “marea familie” a bolilor cardiovasculare.

Dr. Cristina Japie

Dr. Elisabeta Bădilă

GRUPUL DE LUCRU DE ECOCARDIOGRAFIE ȘI ALTE METODE IMAGISTICE

Participarea Grupului de Lucru de Ecocardiografie și Alte Metode Imagistice la cea de a 54-a editie a Congresului Național de Cardiologie, desfășurată între 16-19 septembrie 2015 la Sinaia, s-a concretizat prin organizarea a 5 sesiuni, una fiind onorată de prezența Asociației Europene de Imagistică Cardiovasculară; temele propuse au reușit și de această dată, prin calitatea informațiilor științifice prezentate, să stârnească interesul unui larg auditoriu.

În prima zi a Congresului Național s-a desfășurat sesiunea comună cu Asociația Europeană de Imagistică Cardiovasculară (EACVI), 'Hot Topics' în imagistică, moderată de Dr. R.Jurcuț și Dr. B.A.Popescu. În deschidere Prof.D.Vinereanu a abordat evaluarea ecocardiografică în insuficiența cardiacă cu fracție de ejeție păstrată, prin prisma integrării parametrilor clasici de evaluare a funcției diastolice, cât și prin utilizarea tehnicilor moderne ecocardiografice, inclusiv a ecocardiografiei 3D. Profesorul Vinereanu a subliniat necesitatea redefinirii valorilor normale ai unor parametri

ani. În continuare prof dr B.Gerber (Belgia) a discutat despre utilitatea rezonanței magnetice cardiace alături de alte metode imagistice (ecocardiografie, CT) în diagnosticarea, prognosticul și stratificarea riscului în displazia aritmogenă de VD (ARVD). În continuare conf dr B.A. Popescu a vorbit despre valoarea prognostică a regurgitării tricuspidiene semnificative, cuantificarea sa ecocardiografică bi și tridimensională și indicațiile tratamentului chirurgical în rezolvarea acestei afecțiuni. În încheierea sesiunii, dr V. Delgado Garcia (Olanda) a dezbătut alegerea metodei imagistice optime (ecocardiografie 3D sau CT) în pregătirea TAVI.

În data de 17 septembrie s-au derulat 2 sesiuni care au abordat subiecte de mare interes pentru activitatea clinică. Prima sesiune, 'Imagistica în algoritmul de depistare precoce a afectării cardiovasculare' a fost moderată de Dr.M.Florescu și Dr.R.Jurcut. Pentru început Dr.C.Mornos a vorbit despre valoarea ecocardiografiei, cât și a altor explorări imagistice (RMN, CT cardiac) în diagnosticarea din faza preclinică a modificărilor structurale și de performanța cardiacă induse de chimio- și radioterapie la pacientul oncologic. Au fost punctate rolul ecocardiografiei speckle tracking, cardioRMN și respectiv a troponinei serice în identificarea precoce a disfuncției

ecocardiografici în lumina studiilor publicate în ultimii

miocardice induse de tratamentul cistostatic. În continuare Dr.R.Jurcuț și Dr.A.O.Ciobanu au prezentat importanța diferitelor tehnici imagistice (ecocardiografie, RMN, CT cardiac) în bolile infiltrative miocardice, respectiv cardiomiopatii. La finalul sesiunii Dr.I.M.Coman a discutat strategiile de evaluare diagnostică și de prognostic în hipertensiunea pulmonară, evidențiind contribuția imagisticii în acest sens.

Următoarea sesiune ‘Imagistica cardiovasculară în camera de gardă’, moderată de Dr. D. Dimulescu și Dr.C.Mornoș a reușit să atragă interesul a numeroși participanți, cu deosebire tineri cardiologi. Lectorii au subliniat aplicabilitatea și importanța evaluării imagistice, în special a ecocardiografiei, în contextul unor urgențe cardiologice frecvente: sindroame coronariene acute (Dr.I.Costache, Iași), șocul cardiogen (Dr.A.Șerban, Cluj-Napoca), disecția de aortă (Dr.C.Ceck, București), dispneea (Dr.M.Floria, Iași).

Ultima zi a Congresului Național s-a deschis cu sesiunea ‘Imagistica în valvulopatii’, moderată de Dr.D.Coza și Dr.A.Iliesiu. Dr.A.Călin (București) a vorbit despre evaluarea ecocardiografică a ventriculului stâng în stenoza aortică. În continuare Dr.C.Badiu (București) a dezbătut rolul actual al plastiei valvulare mitrale versus chirurgie convențională, iar Dr.I.T. Nanea (București) a prezentat pe larg evaluarea ecocardiografică a insuficienței mitrale funcționale.

Dr.M.Gurzun (București) a discutat despre valoarea tehnicilor imagistice în selectarea pacienților pentru proceduri valvulare intervenționale (TAVI, Mitral Clip). În încheierea conferinței, Dr.M.Roșca (București) a reamintit importanța și indicațiile utilizării testului de efort în evaluarea valvulopatiilor.

A urmat ‘Sesiunea organizatorică a Grupului de Lucru de Ecocardiografie și Alte Metode Imagistice’, structurată în două părți. În prima parte, tineri cardiologi au susținut prezentări ale unor cazuri complexe, evidențiind aportul imagisticii în demersul diagnostic ('Evaluarea imagistică perioperatorie la un pacient cu cardiomiopatie hipertrofică obstructivă' – Dr.C.Căldăraru,

București; ‘Anevrism gigant de ventricul stâng la un pacient fără repere clinice sau EKG deosebite’ – Dr.C.Pleșoianu, Iași; ‘Un caz particular de formațiune tumorală intracardiacă’ – Dr.M.Cocoi, Cluj-Napoca; ‘O hipertrofie ventriculară stângă problematică’ – Dr.A.Mursa, București; ‘Blocul atrioventricular total- o banalitate?’ – Dr.S.Lupu, Tîrgu-Mureș; ‘Un caz de caz de cardiomiopatie prin noncompactarea ventriculului stâng’ – Dr.C.Văcărescu, Timișoara). Discuțiile generate și comentariile pertinente pe marginea acestor cazuri au fost deosebit de instructive pentru întreaga audiență. În a doua parte a conferinței s-a desfășurat raportul de activitate, s-au discutat aspecte organizatorice și s-a încurajat implicarea activă în proiectele în derulare.

În concluzie putem spune că și de această dată, în cadrul Congresului Național de Cardiologie, prezentă Grupului de Lucru de Ecocardiografie și Alte Metode Imagistice a fost una de succes, atât prin diversitatea și actualitatea temelor abordate, cât și prin dezbateri instructive pentru cardiologul practician.

Dr. Partene Gabriela

GRUPUL DE LUCRU DE INSUFICIENȚĂ CARDIACĂ

Al 54-lea Congres Național de Cardiologie ținut ca în fiecare an în frumosul oraș Sinaia, a fost un bun prilej pentru Grupul de Lucru Insuficiența Cardiacă de a-și face cunoscute realizările.

Activitatea de echipă a membrilor grupului s-a concretizat într-o serie de sesiuni, comunicări orale, postere, prezentări de cazuri clinice și participarea la mese rotunde. Încă o dată am fost onorați de prezența unor invitați de prestigiu din țară și din străinătate adevărați prieteni ai României și ai Societății Române de Cardiologie, Prof. Mihai Gheorghiade, Prof. Serban Mihăileanu, Prof. Sean Collins și Prof. Andrew Ambrosy.

Joi 17 septembrie a avut loc prima manifestare organizată de Grupul de Lucru IC și de Societatea Națională De Medicină de Familie. Sesiunea a fost moderată de Dr. Rodica Tănăsescu, președintele SNMF și Dr. Ruxandra Christodorescu. Sesiunea intitulată 'Epicriza la externare: ce ne dorim?' s-a centrat pe aspecte practice importante legate de îngrijirea pacientului după externare în patru circumstanțe clinice distincte: insuficiența cardiacă, infarctul miocardic cu supradenivelare ST, hipertensiunea arterială și tromboembolismul pulmonar. Au participat cardiologi și medici de familie implicați direct în îngrijirea pacienților cu aceste boli: R. Tănăsescu, D. Toma, C. Nicolae, E. Weiss, V. Chioncel (București), L. Piloff (Sibiu), L. Catrinoiu (Roșiorii de Vede), R. Christodorescu (Timișoara). S-au propus patru tipuri de fișe de urmărire a pacienților din partea medicilor cardiologi și a medicilor de familie pentru optimizarea tratamentului și a prognosticului pacienților.

O altă sesiune foarte interesantă a fost organizată în colaborare cu Societatea Română de Anestezie și Terapie

Intensivă: Insuficiența cardiacă avansată și moderată de Prof. S. Bubenek și Prof. S. Mihăileanu. Au prezentat conferințe cu un important impact practic Prof. C. Macarie, Dr. D. Filipesc, Prof. S. Bubenek și Prof. V. Iliescu.

Sesiunea organizatorică a GL Insuficiența cardiacă a prilejuit organizarea unei mese rotunde cu tema 'Imagistica în insuficiența cardiacă' la care au participat R. Christodorescu, D. Darabantiu, Prof. S. Mihăileanu și

Prof.V. Iliescu. A urmat secțiunea dedicată problemelor organizatorice ale GL și raportul de activitate.

După amiaza aceleiași zile a debutat cu sesiunea Studii clinice în cardiologie moderată de Doamna Prof.D.Dimulescu și Dr.R.Christodorescu. Au prezentat conferințe Prof.D. Dimulescu, Dr. D. Darabantiu, și Dr.R. Christodorescu. Sesiunea a fost deosebit de apreciată și s-a încheiat după o serie de discuții interesante din partea auditoriului și a speakerilor.

În ultima zi a conferinței, sambata 19 septembrie s-a desfășurat sesiunea Intalnire cu experții / Insuficiența cardiacă – de la concepte la tratamente, moderată de Prof.Macarie. Au prezentat conferințe Prof. C. Macarie, Prof.A. Ambrosy, Prof. M. Gheorghide și Prof. M. Cintează. Sesiunea a fost foarte apreciată de participanți care au discutat cu experții o serie de probleme practice importante în îngrijirea pacientului cu insuficiența cardiacă.

Ultima sesiune a Grupului de lucru a fost dedicată controverselor în insuficiența cardiacă și a fost moderată de Prof.S.Collins și Dr.O Chioncel. Au prezentat conferințe Prof.C. Sinescu, București Prof.D. Vinereanu, Prof S.P. Collins și Prof. D.D. Ionescu. și această sesiune s-a încheiat cu discuții foarte interesante și întrebări din partea participanților și a speakerilor.

Grupul de lucru Insuficiența cardiacă a avut o contribuție substanțială la reușita Congresului National de Cardiologie din acest an, cu multe sesiuni atractive, desfășurate cu sali arhipline și cu invitați de prestigiu.

Dr. Ruxandra Christodorescu

IMPRESII INVITAȚII STRĂINI

“ Please accept my sincere gratitude for your visit to Moscow and participation in the Russian National Congress of Cardiology 2015. It was a great honor for us to welcome you among our most distinguished guests. You(i.e.G. Tatu-Chitoiu) contribution to the scientific programme of the Congress was highly appreciated by the audience and truly significant for the scientific value of our national event. The RSC Board and the Congress Organizing Committee hope that your visit to Moscow was interesting and enjoyable. We very much appreciate your efforts to support the cooperation between our Societies and will do our best to develop our future joint initiatives.

Taking the opportunity, I would also like to thank you for your warm hospitality in Sinaia. Though my visit was very short, I did appreciated the wonderful organization and high scientific level of the 54th National Congress of the Romanian Society of Cardiology”- Evgeny Shlyakhto

“I was a great pleasure and honor for me as well to be invited for this EORP scientific session”-Thierry Ferreira

IMPRESII INVITAȚII STRĂINI

"Thank you for organizing everything so marvelously! It was a great pleasure to participate at this high level scientific event "- **Dan Atar- Vice Presidet of ESC**

"Many thanks for the generous and gracious welcome and hospitality, which we greatly appreciate"- **Ofer Binah**

"It was a great pleasure for me to be part of 54th National Congress of the Romanian Society of Cardiology. I was happy to meet all the Romanian Cardiologists who showed great interest at the ESC stand.

Thanks again for your warm welcome.

I know what it takes to make things easy for everyone. So, well done !"- **Dhira Sisouphanouvong- ESC Saff**

"I wish to thank you for your kind and very professional support !! I have been a professional congress organizer for 15 years before this job at San Donato, and I know very well how difficult it is!" **Elena Romero on behalf of Alessandro Frigiola and Massimo Lombardi**

"It is always the highlight of my year to come to Romania for the congress"- **Andrew Ambrosy**

"Congratulations for this extremely well organized and high level congress. Please forward my gratitude to Prof. Gabriel Tatu-Chițoiu, Dr. Jurcut and Prof. Popescu for having invited me to participate in this meeting"- **Victoria Delgado Garcia**

*"Thank you for your great hospitality. It was a great honor and pleasure"-***Victor Guetta**

"I really enjoyed my time and the interaction with the other delegates. I look forward to coming again next year!"-Sean Collins

"I want to congratulate you again for the excellent organization. Everything was perfect".-Antoni Martinez Rubio

congrescardiologie.ro

congrescardiologie.ro

Comisie: Prof.Dr.Mariana Radoi, Prof.Dr. Calin Pop, Prof.Dr.Doina Dimulescu, Prof.Dr.Daniel Lighezan, Prof.Dr.Adina Ionac

PREMIERE - SESIUNEA TANARULUI INVESTIGATOR

PREMIUL I

Disfuncția atrială stângă ca factor de predicție a apariției simptomelor de insuficiență cardiacă la pacienții cu stenoză aortică strânsă și fracție de ejeție ventriculară stângă păstrată

ANCA DOINA MATEESCU, A. Călin, M. Roșca, C.C. Beladan, R. Enache, M.M. Gurzun, C. Călin, C. Ginghină, B.A. Popescu, București

PREMIUL II

Efectele inhibitorului direct al trombinei dabigatran etexilat asupra indicilor și funcției plachetare la șobolani diabetici

ALINA SCRIDON, A. Mărginean, R.C. Șerban, D. Dobreanu, Tîrgu-Mureș

PREMIUL III

Influența presiunii coronariene blocate asupra întinderii infarctului și remodelării ventriculului stâng în infarctul miocardic acut anterior

RUBEN FLAVIUS MATEAȘ, M. Marc, C. Ober, S. Anghel, A. Iancu, Cluj-Napoca

Modificări induse de vârstă ale funcțiilor fazice atriale stângi și drepte evaluate prin ecografie speckle tracking

IONELA SIMONA CĂLIN, R.C. Rimbaș, S. Mihăilă, O.A. Enescu, M. Florescu, L.S. Magda, A.O. Ciobanu, D. Vinereanu, București

Comisie: Prof.Dr.Dana Pop, Prof.Dr.Crina Sinescu, Dr.Anca Maier

PREMIERE SESIUNEA REZIDENTILOR

Caz rar de adult cu ventricul drept unic necorectat – morfologie versus fiziologie
DAN MIHAI DOROBANȚU, R. Enache, P. Platon, A. Vlădaia, C. Ginghină, București

Rolul ecografiei tridimensionale în diagnosticul și managementul insuficienței mitrale severe la un pacient tânăr cu infarct miocardic acut, prolaps și cleft de valvă mitrală posterioară

ANDREEA MOTOC, S. Mihăilă, A. Velcea, C. Gherghinescu, D. Muraru, M. Cînteză, L.P. Badano, D. Vinereanu, București A fi sau a nu fi... benign?

Miocardită acută cu evoluție complicată la pacientă tânără

ALEXANDRU GEORGE COTOBAN, G. Bicescu, C. Stoicescu, C. Silîște, D. Vinereanu, București

Descoperirea necunoscutului – o călătorie prin artera descendentă anterioară ascunsă și obstruată a unui tânăr de 23 de ani cu infarct miocardic anterior

MAGED MOKBEL, C. Udrișu, B. Șuran, L. Trașcă, D. Vinereanu, București

Comisie: Prof.Dr. Maria Dorobantu, Prof. Dumitru Zdrengea, Prof.Dr.I.T.Nanea, Prof.Dr.Lucian Petrescu, Prof.Dr.Catalina Arsenescu Georgescu, Prof.Dr.Mircea Ioachim Popescu

PREMIERE

SESIUNEA POSTERE MODERATE

Blocul de ramură stângă este incomplet la majoritatea pacienților cu insuficiență cardiacă prin disfuncție sistolică de ventricul stâng: o demonstrație intraprocedurală simplă

DAN ANDREI RADU, C.N. Iorgulescu, Ș. Bogdan, N. Ene, A. Nastasă, G. Malaescu, R.G. Vătășescu, București

Cardiotoxicitatea antraciclinelor ca exprimare a inflamației mediată TLR2 și TLR4

ADINA LIGIA POP-MOLDOVAN, N.M. Trofenciu, M. Pușchiță, L.C. Nicolescu, D.A. Darabanițu, Arad

Boala de reflux gastroesofagian – posibil trigger la pacienții cu fibrilație atrială

MARIANA FLORIA, O. Barboi, M. Grecu, C. Rezuș, C. Cijevschi Prelipcean, G. Balan, V.L. Drug, Iași

PREMIERE - ARTICOLE COTATE ISI

GABRIEL TATU CHITOIU

"Impact of the Romanian national programme for interventional therapy in ST elevation myocardial infarction"

IONUT DONOIU

"P wave signal-averaged ECG in normal population and in patients with converted atrial fibrillation"

FLORIA MARIANA

"Predictive value of thromboembolic risk scores before an atrial fibrillation ablation procedure"

RIMBAS ROXANA

Source of variation in assessing left atrial functions by 2D speckle-tracking echocardiography

ADRIAN IANCU

Antiplatelet therapy duration following bare metal or drug-eluting coronary stents the dual antiplatelet therapy randomized clinical trial

POP DANA

The value of adrenaline in the induction of supraventricular tachycardia in the electrophysiological laboratory

SORINA MIHAILA

Growth Hormone Deficiency in Adults Impacts Left Ventricular Mechanics: A Two-Dimensional Speckle-Tracking Study

SORINA MIHAILA

Normal mitral annulus dynamics and its relationships with left ventricular and left atrial function

DIANA MIHALCEA

Comparison of pulse wave velocity assessed by three different techniques: arteriograph, complior, and echo-tracking

BOGDAN ALEXANDRU POPESCU

Right ventricular remodeling, its correlates, and its clinical impact in hypertrophic cardiomyopathy

ANDREA CIOBANU

The effect of indapamide versus hydrochlorothiazide on ventricular and arterial function in patients with hypertension and diabetes. Results of a randomized trial

ROXANA ENACHE

Left ventricular shape and mass impact torsional dynamics in asymptomatic patients with chronic aortic regurgitation and normal left ventricular ejection fraction

PREMIERE

ABSTRACTE PREZENTATE LA MANIFESTARI INTERNAZIONALE

EUROECHO IMAGING 2014

The impact of pulmonary trunk dimensions on pulmonary arterial function in bicuspid aortic valve patients with aortic regurgitation
 O Nastase¹, R Enache¹, AD Mateescu¹, D Botezatu¹, BA Popescu¹, C Ginghina¹, ¹Institute of Emergency for Cardiovascular Diseases "Prof. Dr. C. C. Iliescu", Eurocolab - Bucharest - Romania, ²University of Medicine and Pharmacy "Carol Davila", Eurocolab - Bucharest - Romania, ³Institute of Emergency for Cardiovascular Diseases "Prof. Dr. C. C. Iliescu", University of Medicine and Pharmacy "Carol Davila", Eurocolab - Bucharest - Romania, (EUROECHO 2014)

In patients with organic mitral regurgitation and normal left ventricular systolic function, mitral valve leaflet flail is associated with reduced shortening of the mitral annulus area
 S Mihailescu¹, P Aruta¹, D Muraru¹, M Miglioranza¹, G Cavalli¹, E Piasentini¹, S Ilieco¹, D Vinereanu¹, LP Badano¹, ¹University Hospital of Padua, Department of Cardiac, Thoracic and Vascular Sciences - Padua - Italy, ²University of Medicine and Pharmacy Carol Davila, University Emergency Hospital - Bucharest - Romania, (EUROECHO 2014)

Parameters of intraventricular synchrony can identify "malignant" early repolarization syndrome
 OA Enescu¹, RC Rimbas¹, M Cinteză¹, D Vinereanu¹, ¹University of Medicine and Pharmacy Carol Davila - Bucharest - Romania, ²University Emergency Hospital - Bucharest - Romania, (EUROECHO 2014)

Elastic properties of the great vessels in bicuspid aortic valve patients
 A Mateescu¹, R Enache¹, O Nastase¹, D Botezatu¹, BA Popescu¹, C Ginghina¹, ¹Institute of Emergency for Cardiovascular Diseases "Prof. Dr. C. C. Iliescu", Eurocolab - Bucharest - Romania, ²University of Medicine and Pharmacy "Carol Davila", Eurocolab - Bucharest - Romania, ³Institute of Emergency for Cardiovascular Diseases "Prof. Dr. C. C. Iliescu", University of Medicine and Pharmacy "Carol Davila", Eurocolab - Bucharest - Romania, (EUROECHO 2014)

Left atrial functional remodeling in paroxysmal reentrant supraventricular tachycardia
 S Ondac¹, A Alexandrescu¹, I Petre¹, D Zamfir¹, R Onut¹, O Tautu¹, M Dorobantu¹, ¹Clinical Emergency Hospital, Department of Cardiology - Bucharest - Romania, (EUROECHO 2014)

Is 3D i slice superior to conventional 2D echocardiography for the assessment of left ventricular regional wall motion abnormalities?
 MM Garzun¹, A Ionescu¹, ¹Emergency Institut of Boli Cardiovasculare "C.C. Iliescu" - Bucharest - Romania, ²Regional Cardiac Centre Morriston Hospital - Swansea - United Kingdom, (EUROECHO 2014)

The extent of mitral annulus dysfunction is related to regurgitation severity and Left Atrial size and function in patients with Organic Mitral Regurgitation
 S Mihailescu¹, D Muraru¹, P Aruta¹, E Piasentini¹, G Cavalli¹, L Ucci¹, D Peluso¹, D Vinereanu¹, S Ilieco¹, LP Badano¹, ¹University Hospital of Padua, Department of Cardiac, Thoracic and Vascular Sciences - Padua - Italy, ²University of Medicine and Pharmacy Carol Davila, University Emergency Hospital - Bucharest - Romania, (EUROECHO 2014)

New automatic tools to select candidates for Cardiac Resynchronization Therapy
 RO Mada¹, P Lysyansky¹, S Winter¹, W Fehske¹, I Stanković¹, JU Voigt¹, ¹Catholic University of Louvain (UCL), Department of Cardiovascular Diseases, Medical Imaging Research Center - Leuven - Belgium, ²GE Ultrasound - Haifa - Israel, ³St Vinzenz-Hospital, Department of Cardiology - Köln - Germany, (EUROECHO 2014)

Subclinical systolic dysfunction and higher arterial stiffness in patients with scleroderma
 SL Magda¹, RI Mincu¹, A Soare¹, CM Mihailescu¹, M Florescu¹, D Mihailescu¹, M Cinteză¹, D Vinereanu¹, ¹National Institute "Victor Babes", University and Emergency Hospital - Bucharest - Romania, ²University of Medicine and Pharmacy Carol Davila - Bucharest - Romania, ³Clinical Hospital "Dr. I. Cantacuzino", Rheumatology - Bucharest - Romania, ⁴University Emergency Hospital - Bucharest - Romania, (EUROECHO 2014)

How to define end-diastole?
 RO Mada¹, AM Daraban¹, J Duchenne¹, JU Voigt¹, ¹Catholic University of Louvain (UCL), Department of Cardiovascular Diseases, Medical Imaging Research Center - Leuven - Belgium, (EUROECHO 2014)

PREMIERE

ABSTRACTE PREZENTATE LA MANIFESTARI INTERNATIONALE

ESC CONGRES 2015

End stage heart failure related to tachycardia-induced cardiomyopathy in a 8 years old girl.

– A.G. Negru (Timisoara, RO) (ESC 2015)

Unblocking the unknown - a journey through a hidden, anomalous and occluded left anterior descending artery of a 23 years old male with acute anterior ST elevation myocardial infarction.

– M. Mokbel (Bucharest, RO) (ESC 2015)

Effect of Diosmin treatment on left ventricular systolic function in hypertensive patients with chronic venous insufficiency.

– R. Al Namat, C. Ghiduc, C.E. Lupusoru, M.M. Leon, O. Mitu, S. Rusu, N.L. Rascanu, F. Mitu (Iasi, RO) (ESC 2015)

Effect of allopurinol on serum uric acid and endothelial function in patients with essential arterial hypertension optimally treated.

– A.S. Hodorogea, A. Campeanu, A.M. Iliesiu, I.T. Nanea (Bucharest, RO) (ESC 2015)

Occurrence of coronary lipid deposits and myocardial fatty dystrophy in dabigatran etexilate-treated diabetic rats.

– A. Scridon, D. Gheban, A. Marginean, M. Perian, R.C. Serban, D. Dobresanu (Tirgu Mures and Cluj-Napoca, RO) (ESC 2015)

Right atrial volume - a surrogate marker for estimating right atrial pressure.

– S. Iancovici, A. Desconu, D. Zamfir, I. Petre, O. Tautu, D. Zaharia, T. Constantinescu, C. Toma, M. Bogdan, M. Dorobantu (Bucharest, RO) (ESC 2015)

Post-pacing cardiac T-wave memory is accompanied by homogeneous delay of left ventricular mechanical activation that persists upon resolution of memory: a pilot echocardiographic study.

– M.C.B. Suran, A.D. Margulescu, R. Bruja, C. Siliste, D. Vinereanu (Bucharest, RO) (ESC 2015)

Neutrophil-to-lymphocyte ratio - an independent predictor of acute decompensated heart failure.

– C. Delcea, C.A. Buzea, A. Dima, I. Daba, M. Dobranici, R.A. Popescu, A.R. Dan, C. Baicus, G.A. Dan (Bucharest, RO) (ESC 2015)

Is 3D interchangeable with 2D echocardiography for the initiation of device therapy in patients with heart failure with reduced ejection fraction?

– S. Mihailescu, A. Velcea, A.A. Andronic, S.I. Galin, L.L. Matei, R.C. Rimbas, D. Muraru, L.P. Badano, D. Vinereanu (Bucharest, RO; Padua, IT) (ESC 2015)

New cutoffs are needed for the assessment of functional mitral regurgitation severity using three-dimensional echocardiography.

– S. Mihailescu, D. Muraru, P. Aruta, M.H. Miglioranza, S. Illiceto, D. Vinereanu, L.P. Badano (Bucharest, RO; Padua, IT) (ESC 2015)

Coaching care model in patients with high cardiovascular risk: lessons from the EuroASPIRE database.

– S.L. Mosteoru, K. Kotseva, O.C. Iancu, L. Gaita, R. Pleava, A. Dumitrescu, G. Mut-Vitcu, D. Gaita, S. Mancas, D. Wood (Timisoara, RO; London, UK) (ESC 2015)

Results of stem cell therapy in anterior STEMI patients with severe systolic dysfunction. Pilot study. Romanian experience.

– N. Oprescu, M. Micheu, A. Scarlatescu, D. Pitic, L. Calmac, M. Dorobantu (Bucharest, RO)

Astăzi este sărbătorită Ziua Mondială a Inimii

205 vizualizări | Marți, 29 septembrie 2015

[Comentarii \(0\)](#)

Ziua mondială a inimii

Pentru prima dată, în ziua de 29 septembrie 2000 a fost sărbătorită **Ziua Mondială a Inimii**, cu scopul de a informa populația din întreaga lume cu privire la principala cauză de deces, și anume: bolile cardiovasculare. La Iași, astăzi au avut loc campanii în școlile generale pentru prevenirea timpurie a bolilor cardiovasculare, prezentate de membrii din **Liga Studenților de la Universitatea de Medicină și Farmacie "GR. T. POPA"** din Iași, dar și de medicii rezidenți din Spitalul Sf. Spiridon din Iași.

IMPLANTUL PERCUTAN AL VALVEI AORTICE LA PACIENȚII CU RISC ÎNALT – PERSPECTIVE ÎN SISTEMUL PUBLIC DIN ROMÂNIA

Stenoza aortică este o boală degenerativă, cu o prevalență în continuă creștere la populația varstnică. Tratatamentul standard al acestei afecțiuni constă în implantarea unei proteze pe cord deschis, o intervenție ce poate deveni extrem de complexă la pacienții în vârstă. Potrivit literaturii de specialitate, protezarea valvulară aortică prin chirurgie conventională nu poate fi realizată la aproximativ 30-40% din pacienții vârstnici, din cauza bolilor asociate sau a riscului direct atribuabil chirurgiei cardiace. TAVI-tratatamentul percutanat al stenozei aortice severe inoperabile sau cu risc chirurgical crescut reprezintă o alternativă la chirurgia convențională pe cord deschis.

Din acest punct de vedere, TAVI reprezintă o procedură revoluționară care în trialurile randomizate a fost asociată beneficiului clinic în ceea ce privește supraviețuirea și creșterea calității vieții.

La pacienții vârstnici cu stenoza aortică severă, evaluarea riscului chirurgical se face prin scoruri validate prospectiv, ca EuroSCORE sau STS. Rezultatele acestor scoruri ca și întreg algoritmul de evaluare imagistică sunt discutate în cadrul echipelor multidisciplinare (Heart Team) pentru a identifica strategia terapeutică optimă individualizată fiecărui pacient. Ulterior, evaluarea anatomiei inelului și a rădăcinii aortice prin CT și ecocardiografie transesofagiană furnizează datele tehnice necesare tipului de proteză. Tipul de abord, tranfemural, transapical sau transaortic este dictat de particularitățile anatomice locale evaluate riguros prin tehnici invazive sau noninvazive.

Prima implantare de valvă aortică pe cale percutană a

fost realizată de Dr Alain Cribier în anul 2002, iar până în prezent, la nivel mondial, s-au realizat aproximativ 100.000 de astfel de intervenții. Intervenția se realizează sub anestezie generală și constă în introducerea valvei printr-un cateter la nivelul inelului aortic. În prezent, Ghidurile Societății Europene de Cardiologie, consideră TAVI ca o strategie terapeutică la pacienții cu stenoza aortică ce nu sunt candidați pentru chirurgia convențională.

Recent, această procedură a fost utilizată la Institutul de Urgențe pentru Boli Cardiovasculare C.C.Iliescu, București, unde o serie de pacienți atent selectați au fost tratați prin TAVI. O echipă multidisciplinară, coordonată de Prof. Dr. Vlad Iliescu, a efectuat aceste intervenții într-o sală chirurgicală cu facilități hibride.

Un număr de trei pacienți cu stenoza aortică severă, cu vârsta între 79 și 85 de ani au beneficiat de implantul percutan al valvei aortice. Abordul a fost transfemural în toate cele trei cazuri. Procedura s-a desfășurat fără complicații intra sau post procedurale și pacienții au fost externati după 3 zile. De remarcat, îmbunătățirea semnificativă a capacității de efort și scăderea clasei NYHA la scurt timp după procedură, la toți pacienții.

Acesta este un început promițător pentru sistemul public din România, dovedind capacitatea de realizare a unor proceduri complexe și costisitoare la un subgrup de pacienți extrem de fragili, care nu mai au șansa intervenției chirurgicale pe cord deschis din cauza riscului asociat vârstei sau a diverselor comorbidități noncardiace.

Dr. Ovidiu Chioncel
Dr. Dan Deleanu

PLEDOARIE PENTRU TRATAMENTUL CU FIER INTRAVENOS ÎN INSUFICIENȚA CARDIACĂ

Desigur – necesitatea tratamentului cu fier, în mod special cu fierul intravenos, este adesea prezentă în insuficiența cardiacă.

La Congresul Societății Europene de Cardiologie 2015 la Londra – subiectul a fost discutat în mai multe sesiuni.

Astfel Simpozionul “Charite” a preluat problema. Chairmeni au fost Gerasimos Filipatos (Grecia) și John Cleland (UK).

Profesorul P. Ponikowiki a discutat despre “Deficiența de fier în insuficiența cardiacă: prevalența, patofiziologie și diagnostic”. A pornit discuția de la observația că insuficiența cardiacă a fost percepută ca o boală a inimii, este percepută apoi ca un sindrom al cordului și va fi percepută mâine ca un sindrom al unui sistem. Astfel fierul “se încadrează” foarte bine în acest sistem – deficiența lui manifestându-se la populația anemică și non-anemică. Malnutriția, malabsorbția, inflamația – scad mobilizarea și stocarea fierului. La fel – eliberarea și utilizarea deficientă a oxigenului. Așa încât biomarkerii depozitării și utilizării fierului în insuficiența cardiacă sunt multipli.

Profesorul Stefan Anker a subliniat că “Tratamentul cu fier intravenos ameliorează evoluția pacienților”. A arătat că tratamentul cu fier oral nu are evidența unor beneficii clinice. A citat studiul său privind “Ferric Carboxymaltose in Patients with Heart Failure and Iron Deficiency” (FAIR-HF trial) trecând în revistă criteriile de includere (clasa NYHA II/III, FEVS $\leq$ 40%, NYHA II sau

$\leq$ 45% NYHA III; Hb: 9,5-13,5 g/dl; deficitul de fier: feritina serică $< 100 \mu\text{g/L}$ sau $< 300 \mu\text{g/L}$, dacă TSAT $< 20\%$) și schema studiului. Administrarea fierului ameliorează comportarea globală a pacienților, clasa funcțională NYHA și testul de mers 6 minute. Discută apoi rezultatele relativ asemănătoare ale trialului CONFIRM-HF.

Meta-analiza pacienților individuali care au primit fier injectabil (din FER-CARS1, FAIR-HF, EFFICACY-HF SI CONFIRM-HF) – confirmă datele de mai sus și tratamentul cu fier injectabil (Ferinjet) reduce rata de spitalizare și mortalitate a bolnavilor ambulatori cu insuficiență cardiacă sistolică. Merită citată partea din Ghidul ESC al insuficienței cardiace în care se precizează că medicația cu fier injectabil trebuie considerată ca tratament pentru bolnavii cu deficit de fier.

Profesorul S. Anker subliniază ca fierul este un nou target terapeutic în insuficiența cardiacă – fierul intravenos susținând capacitatea funcțională, simptomele, calitatea vieții și reducând riscul spitalizărilor datorate agravării insuficienței cardiace.

Astfel – pledoaria pentru tratamentul cu fier intravenos în insuficiența cardiacă – a fost completă.

Prof. Dr. Carmen Gînghină

IMAGISTICA ÎN CARDIOMIOPATII

Iași, 16 octombrie 2015

Pe data de 16 octombrie 2015 a avut loc la Iași a doua ediție a cursului **Imagistica în Cardiomiopatii**, organizat de Grupul de Lucru de Ecocardiografie și alte Metode Imagistice al Societății Române de Cardiologie, sub îndrumarea directorilor de curs sl.Dr. Ruxandra Jurcuț, conf. Dr Bogdan A. Popescu și prof.dr.Cătălina Arsenescu-Georgescu un curs la care au fost invitați să prezinte doctori cu o vastă experiență din mai multe centre universitare (București, Iași, Timișoara).

Cursul s-a bucurat de un real succes, cu o prezență de peste 120 de participanți, care au ascultat cu răbdare și entuziasm prezentările ce au avut loc de la ora 9 dimineața, până la ora 17 după-amiaza (au existat și momente când sala a părut neîncăpătoare și a necesitat suplimentarea numărului de locuri...).

Prezentările au fost structurate în sesiuni dedicate diverselor familii de cardiomiopatii. Prima sesiune a fost dedicată **Imagisticii în Cardiomiopatia Hipertrofică**, începând cu o prezentare de caz susținută de dr. Monica Roșca – alegând să ilustreze diversitatea etiologică a unui aspect feotipic comun (cardiomiopatia hipertrofică) prin cazuri de amiloidoză cardiacă, boală Fabry și cardiomiopatie hipertrofică obstructivă prin mutație sarcomerică. Ulterior dl conf. dr Bogdan A. Popescu ne-a prezentat foarte sistematic și didactic cum să evaluăm imagistic (ecocardiografic dar nu numai) un pacient la care suspectăm cardiomiopatie hipertrofică, combinând țintele de diagnostic, prognostic și ghidarea terapiei. Evaluarea ecocardiografică a fost completată de dr Monica Roșca cu date privind rolul testării de efort la

pacienții cu CMH, prezentare ilustrată bogat cu cazuri din experiența proprie obținută în cadrul Euroecolab. În finalul aceste prime sesiuni, dr Ruxandra Jurcuț ne-a prezentat modalitățile prin care putem face diagnosticul diferențial ecocardiografic al hipertrofiei de VS, prezentând elementele cheie care diferențiază cordul atletului, cordul hipertensiv și pacientul cu CMH; prezentarea a urmărit și ideea de a avea mereu în vedere

elemente particulare („red flags”) care contribuie la diagnosticul diferențial al diverselor forme fenotipice de CMH. Astfel, sesiunea a adus în prim plan și particularitățile noii definiții a CMH privind formele cu mutații sarcomerice și nesarcomerice, respectiv formele

asociate unor boli infiltrative sau de depozit.

În partea a doua a cursului a urmat **Imagistica în cardiomiopatia dilatativă**, cu un caz foarte elegant ilustrat de cardiomiopatie dilatativă familială depistat la o femeie tânără și ulterior la screening familial, prezentat de dr. Carmen Beladan, urmat de o prezentare completă despre evaluarea ecocardiografică a pacientului cu cardiomiopatie dilatativă susținută de prof. dr. Adriana Iliesiu. Dr. Radu Sascău ne-a prezentat rolul imagisticii în pregătirea și urmărirea pacienților pentru resincronizare cardiacă la pacienții cu CMD subliniind noutățile ultimelor studii, care au arătat că resincronizarea la pacienții cu QRS îngust nu este indicată, și că deși ecocardiografia are un rol cu totul și cu totul deosebit în evaluarea criteriilor de asincronism atrioventricular, intraventricular și interventricular, indicațiile de CRT se bazează încă numai pe clasa NYHA, FE, durata și morfologia QRS. O prezentare extrem de interesantă a avut dr. Mihaela Grecu, din punctul de vedere al aritmologului, care a ridicat un semn de întrebare în ceea ce privește fracția de ejeție VS ca unic indicator al necesității de implantare de ICD la pacienții cu CMD, arătându-ne prin imagini cartografice, cum o cicatrice neomogenă la un pacient cu o FE > 35% poate fi mai aritmogenă decât o cicatrice mare și omogenă la un pacient cu disfuncție sistolică severă.

A treia parte a cursului a fost dedicată **cardiomiopatiei restrictive**, și dr. Rodica Radu ne-a prezentat un caz “clasic” al unei paciente cu cardiomiopatie restrictivă, la care pornind de la aspectul particular ecocardiografic combinat cu datele clinice și de laborator s-a pus diagnosticul de amiloidoză și de mielom multiplu. Evaluarea ecocardiografică a pacientului cu CMR cu diversele sale forme etiologice, și modul în care

facem diagnosticul diferențial cu pericardita constrictivă au fost elegant ilustrate de dr. Mariana Floria, iar conf. dr. Ioan Mircea Coman ne-a prezentat utilitatea metodelor noi de imagistică în evaluarea cardiomiopatiei restrictive și a diverselor sale etiologii. În finalul sesiunii dna prof. dr. Carmen Ginghină ne-a prezentat magistral evaluarea integrată cardiologică a unui pacient cu amiloidoză, subliniind acele aspecte imagistice coroborate cu date electrocardiografice, de laborator, anatomopatologice, care ne pot sugera la un pacient cu cardiomiopatie restrictivă prezența amiloidozei.

Ultima parte a cursului a fost dedicată unor **cardiomiopatii “mai rare”**. Dna prof.dr. Cătălina

Arsenescu Georgescu ne-a atras atenția asupra cardiomiopatiei prin noncompactare a ventriculului stâng, și prezentând criteriile ecocardiografice Chin și Jenni precum și criteriile IRM Petersen; prezentarea a descris și problema prognosticului favorabil la indivizii la care noncompactarea este o descoperire întâmplătoare, precum și prevalența hipertrabeculării la atleții de performanță și gravide. O altă cardiomiopatie mai puțin frecventă, dar la care ar trebui să ne gândim mai des cu atât mai mult cu cât este responsabilă de 20% din morțile subite în timpul efortului este displazia aritmogenă de VD, iar conf.dr. Cristian Mornoș ne-a exemplificat atât modificările ecocardiografice cât și cele IRM care pun diagnosticul. O cardiomiopatie specială discutată de dr. Ruxandra Jurcuț, este cea asociată cu boala Fabry, esențială fiind abilitatea de a o lua în considerare în diagnosticul diferențial al HVS mai ales la bărbați, mai ales dacă asociază alte semne sistemice (boală renală, angiokeratoame, etc); prezentarea a fost ilustrată cu cazuri din experiența centrului de referință pentru afectare cardiacă în boala Fabry din IUBCV „Prof.dr.C.C.Iliescu”. Având în vedere numărul din ce în ce mai mare de cancere și apariția unei noi discipline de graniță de cardio-oncologie, bineînțeles că dintr-un curs dedicat afecțiunilor miocardului nu putea lipsi, iar dr. Cristian Mornoș ne-a subliniat importanța evaluării ecocardiografice inițiale și seriate a pacientului în tratament cu citostatice, având ca metode preferate de ghiduri fracția de ejeție prin metoda 3D, deformarea longitudinală globală a VS și biomarkerii (mai ales troponina).

La finalul zilei, sperăm că audiența a plecat cu numeroase mesaje pentru cardiologul clinician în ce

privește atât imagistica în diagnosticul diferențial al diverselor forme de boală a miocardului, cât și importanța urmăririi unor elemente sugestive pentru boli sistemice atunci când evaluăm pacienții cu cardiomiopatii.

Dr. Ruxandra Jurcuț

ÎN ATENȚIA MEMBRILOR SOCIETĂȚII ROMÂNE DE CARDIOLOGIE

Stimate Coleg,

Vă adresăm rugămintea de a ne ajuta la completarea informațiilor din tabelul de mai jos referitoare la activitatea D-voastră:

Nume prenume medic	Activitate in domeniul public/ privat/ ambele (denumire institutie)	Grad profesional (medic primar, specialist, rezident)*	Grad didactic (asistent, sef lucrari, conferentiar, profesor univ.)	Functie (șef clinica/ secție sau coordonator USTACC/ Laborator Cateterism)	Adresa de corespondenta (judet, oras, strada, nr, cod postal)	Adresa e-mail	Telefon

*În cazul existenței a două specialități vă rugăm să menționați gradul profesional pentru fiecare dintre acestea (ex. medic primar medicină internă, medic specialist cardiolog).

Aceste informații sunt absolut necesare pentru actualizarea bazei de date a medicilor cardiologi din România, inclusiv pentru „Anuarul SRC 2015”.

Așteptăm răspunsul Dumneavoastră pe adresa de email office@cardioportal.ro

Vă mulțumim pentru sprijinul acordat!

Cu deosebită stimă,

Dr. Gabriel Tatu Chițoiu
Președinte SRC

Conf. Dr. Antoniu Petriș
Secretar SRC

AGENDA MANIFESTĂRILOR SOCIETĂȚII ROMÂNE DE CARDIOLOGIE 2015

NOIEMBRIE		
CAZURI CLINICE DIFICILE IN INSUFICIENȚA CARDIACĂ <i>Directori de curs: Prof.Dr. C.Macarie, Dr.O.Chioncel</i>	5 noiembrie	Brașov
URGENTE CARDIOVASCULARE IN SITUATII SPECIALE <i>Directori de curs: Conf.Dr. D.Țînt, Dr.V.Chioncel, Dr.G.Tatu Chițoiu</i>	6 noiembrie	Craiova
REVASCULARIZARE ÎN STEMI/nonSTEMI <i>Directori de curs : Dr. Ș. Moș, Dr. D. Deleanu, Dr.V. Popa</i>	7 noiembrie	București
VENTRICUL STÂNG – CORELAȚII ANATOMO CLINICE <i>Directori de curs: Dr.O.Chioncel, Dr.Gabriel Tatu Chitoiu</i>	13 noiembrie	București
ACTUALITĂȚI ÎN ARITMOLOGIE (ARCA 4) <i>Directori de curs: Dr.A.Deutsch, Dr.M. Grecu</i>	20 noiembrie	Craiova
CAZURI CLINICE DIFICILE IN INSUFICIENȚA CARDIACĂ <i>Directori de curs: Prof.Dr. C.Macarie, Dr.O.Chioncel</i>	20 noiembrie	București
CAVITĂȚI DREPTE – CORELAȚII ANATOMO CLINICE <i>Directori de curs: Dr.O.Chioncel, Prof.Dr. Dragos Vinereanu</i>	27 noiembrie	București
REVASCULARIZARE MIOCARDICĂ – DE LA GHIDURI LA PRACTICĂ <i>Directori de curs : Dr. D. Deleanu, Prof.Dr.L. Petrescu, Dr.A.Mereuță</i>	27 noiembrie	Iași

Leridip®

Lercanidipină 10 mg, 20 mg

**În tratamentul
hipertensiunii
arteriale¹**

1 comprimat pe zi

Sub licența RECORDATI

1. Rezumatul Caracteristicilor Produsului Leridip®

RO_LER_11_2014_ADV

Zomen®
atenolol
7,5 mg, 30 mg

Tehnoredactare
Florentina Jugureanu

Infarct miocardic acut¹

Ziua 1 și 2: 7,5 mg la 12 ore
Ziua 3 și 4: 15 mg la 12 ore
Începând cu ziua 5 și ulterior:
30 mg la 12 ore

Hipertensiune arterială¹

15-30 mg în 1-2 administrări zilnice;
maxim 60 mg/zi

Zomen® 7,5 mg
Zomen® 30 mg

1. Rezumatul Caracteristicilor Produsului

Sponsor
Berlin Chemie Menarini

_11_2014_ADV

Hipertensiune arterială¹:

5 mg o dată pe zi

Insuficiență cardiacă cronică (ICC)^{1*}:

1,25 mg-10 mg crescute la
1-2 intervale săptămânale
în funcție de tolerabilitatea
pacientului.

* adițional cu terapiile standard la pacienți
cu vârstă >70 ani.

1. Rezumatul Caracteristicilor Produsului

Nebilet®
nebivolol 5 mg

RO_NEB_11_2014_ADV

**BERLIN-CHEMIE
MENARINI**

Aceste medicamente se eliberează
pe bază de prescripție medicală (P.M.).
Acest material promoțional este destinat
profesioniștilor din domeniul sănătății.

Berlin-Chemie A. Menarini SRL
Flowers Business Park Corp A, Calea Floreasca 109A, sector 1, București
Tel./Fax: 021 2324121/021 2330526,
www.berlin-chemie.ro

Pentru informații suplimentare
vă rugăm consultați Rezumatele
Caracteristicilor Produsului.